

OBLASTNÍK

ZPRAVODAJ

pro zrakově postižené karlovarského kraje

2022 / 1

Vydává: TyfloCentrum Karlovy Vary, o.p.s.
www.tyflocentrum-kv.cz

OBSAH

KDE NÁS NAJDETE - CO NABÍZÍME	strana 3-4
MOHLO BY VÁS ZAJÍMAT	
Od nového roku vstoupily v platnost změny některých zákonů	strana 5-6
Co jste možná nevěděli o barvosleposti	strana 6-8
Praktické kompenzační pomůcky	strana 8-9
Končí platnost některých bankovek	strana 9
PŘÍSPĚVKY ZE STŘEDISEK	
Setkání majitelů vodicích psů a jejich příznivců	strana 10
Zážitkový seminář v Ostrově	strana 11
Rozhledna Pajndl – Tisovský Vrch, Krušné hory	strana 11
V Ostrově na procházce časem	strana 12
SPŠ Ostrov, ZŠ Dvory a TyfloCentrum Karlovy Vary	strana 12-13
Účinnější by bylo své síly spojit	strana 13-17
PŘÍSPĚVKY NAŠICH KLIENTŮ	
Divadlo jak jej neznáme	strana 17-18
Odpoledne s rytířem ve zbroji	strana 18-19
Výlet na křížovou cestu a Myší Hrádek v Nejdku	strana 19-20
Haptická beseda s myslivcem	strana 20-21
TYFLORECEPTÁŘ	strana 21-22
NA ZÁVĚR INFORMUJEME	
Připravujeme pro Vás novou službu Dispečink bariér	strana 22
Lázeňský pohár v kuželkách a simulované střelbě	strana 22-23
Ostrovské souznění aneb Šlágr párty	strana 23-24
Pozvánka na výstavu	strana 25
PŘÍLOHY	strana 26-29
Obrázky k článkům	

KDE NÁS NAJDETE

TyfloCentrum Karlovy Vary o.p.s.

Sídlo společnosti: Mozartova 444/6, 360 20 Karlovy Vary

Internetové stránky: www.tyflocentrum-kv.cz

Facebookové stránky: **TyfloCentrum Karlovy Vary, o.p.s.**

e-mail na vedení společnosti: reditel@tyflocentrum-kv.cz

email na vedoucí sociálních služeb: kv.tyflocentrum@seznam.cz

PROVOZNÍ DOBA STŘEDISEK (KV-Hestie, Ostrov, Cheb):

Pondělí až čtvrtek 8 – 17hodin

Pátek 8 – 12hodin

Dále je možno službu poskytnout +1x do měsíce:

pátek od 13 do 24hodin (max. 8 hodin)

sobotu nebo v neděli od 0.00 do 24hodin (max. 8 hodin)

KV Hestie – Stará Kysibelská 602, 360 09 Karlovy Vary

Telefon 353 226 511

Email kancelar.tyflocentrum@seznam.cz

Ostrov – Hlavní třída 1365, 36301 Ostrov,

Telefon 353 674 103

Email ostrov.tyflocentrum@seznam.cz

Cheb – ul. Svobody 547/19, 350 02 Cheb

Tel. 790 249 069

E-mail: cheb.tyflocentrum@seznam.cz

KV Mozartova – Mozartova 444/6, 360 20 Karlovy Vary

Provozní doba: úterý až čtvrtek 8 – 17hodin

Dále je možno službu poskytnout v pátek od 13.00 do 24.00 (1x za měsíc, max. 8 hodin), v sobotu nebo v neděli od 0.00 do 24.00 (1x za měsíc, max. 8 hodin).

Telefon 353 236 065, mobil 731 446 281

Email kraj.tyflocentrum@seznam.cz

KV Mozartova - masážní salón U PAVLA:

Provozní doba:

úterý 8-13 hodin, středa 7-17 hodin, čtvrtek 8-13 hodin

Objednávky:

úterý až čtvrtek v provozní době nebo na telefonu 353 236 065, 731446281

CO NABÍZÍME

Registrované terénní a ambulantní sociální služby pro osoby se zrakovým a kombinovaným postižením v Karlovarském kraji:

Bezplatné SOCIÁLNĚ AKTIVIZAČNÍ SLUŽBY

Nevíte, jak využít volný čas, udržet svou fyzickou a psychickou kondici?

Chcete navázat nové kontakty a díky zrakovému handicapu nemůžete využívat běžně nabízených aktivit?

Tato služba je určena právě Vám.

Bezplatné služby SOCIÁLNÍ REHABILITACE

Máte doma kompenzační pomůcku a potřebujete se zdokonalit v jejím používání?

Potřebujete poradit ohledně výběru nové kompenzační pomůcky?

Nevíte, jak si kompenzační pomůcku pořídit?

Chcete se naučit s kompenzační pomůckou pracovat?

Tato služba je určena právě Vám.

Placené PRŮVODCOVSKÉ A PŘEDČITATELSKÉ SLUŽBY.

Jste objednaný na úřad, k lékaři, na jednání či jinou schůzku a Váš zrakový handicap Vám neumožňuje se na schůzku dostat?

Potřebujete vyplnit formulář, objednat vstupenky, jízdenky, nakoupit přes internet, napsat dopis, odvolání, přečíst časopis, knihu?

Nemůžete sami na nákup a potřebujete doprovod?

Tato služba je určena právě Vám.

Ceník služby: Za hodinu skutečně využitého času zaplatíte 120,-Kč, tedy 2,-Kč/min.).

Pokud hodinu nevyužijete, vypočítává se jen skutečně spotřebovaný čas!

MASÁŽE pro zdravotně postižené i širokou veřejnost

Ceník – změna od 1. 6. 2022 (sleva zdr.postižení a senioři +70):

typ masáže/ cena	cena zdr. postižení, +70let	Permanentka 5+1	cena veřejnost	Permanentka 5+1
klasická masáž částečná 30 minut	200 Kč	1000 Kč	300 Kč	1500 Kč
klasická masáž celková 60 minut	350 Kč	1750 Kč	500 Kč	2500 Kč
reflexní masáž plosky 30 minut	200 Kč	1000 Kč	300 Kč	1500 Kč

Od Nového roku vstoupily v platnost změny některých zákonů

Změny v zákoně č. 329/2011 Sb., o dávkách pro osoby se zdravotním postižením

Od 1. ledna 2022 došlo v oblasti dávek pro osoby se zdravotním postižením (OZP) a průkazů pro OZP ke zjednodušení a zpřesnění některých postupů a řízení. Celý proces tak je mnohem efektivnější a adresnější jak pro klienty, tak pro Úřad práce ČR. Změny zavedla novela zákona č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením.

Příspěvek na mobilitu

V případě příspěvku na mobilitu došlo od Nového roku ke zjednodušení administrativy při zastavení a obnovení výplaty dávky z důvodu hospitalizace. Dosud o daném úkonu vydával ÚP ČR vždy písemné rozhodnutí. Nově příjemce dávky obdrží pouze písemné vyrozumění. Klient si však může v případě zájmu požádat i o vydání písemného rozhodnutí. U příspěvku na zvláštní pomůcku i příspěvku na mobilitu se rozšiřuje seznam osob, které mohou při jednání s ÚP ČR zastupovat dospělou OZP, jež není schopna kvůli duševní poruše samostatně právně jednat a nemá jiného zástupce. Tím se může nově stát také člen domácnosti, např. její potomek, rodič, prarodič, sourozenec, manžel nebo partner, popřípadě osoba, která s příjemcem dávky žije ve společné domácnosti alespoň tři roky. Ke vzniku zastoupení je nutné doložit schválení soudu.

Průkaz osoby se zdravotním postižením

Nově se vymezil okruh zdravotních postižení, u nichž je nárok na průkaz OZP bez časového omezení. Pokud tedy skončí platnost průkazu (plastové karty), není u těchto osob znovu posuzován jejich zdravotní stav. Úřad práce vydá pouze nový doklad (plastovou kartu) na další období. Tím se vše zjednoduší a zrychlí. ÚP ČR navíc držitele průkazu OZP písemně informuje o končící platnosti jejich dokladu, a to 90 dní před jeho vypršením. Upozornění obdrží klienti běžným dopisem (nikoli do vlastních rukou). Současně se dozví, jestli se mají dostavit pouze k výměně průkazu (plastové karty), nebo zda končí i doba nároku na průkaz, a je tedy potřeba podat novou žádost o jeho přiznání.

Změny v důchodovém pojištění

Od 1. ledna 2022 došlo ke zvýšení důchodů přiznaných před tímto datem. Základní výměra důchodů se zvýšila o 350 Kč na 3900 Kč měsíčně. Procentní výměra všech druhů důchodů se zvýšila o 1,3 % jejich výše. Procentní výměra všech druhů důchodů dále vzrostla o dodatečnou částku 300 Kč. Pokud má důchodce nárok na výplatu více důchodů, tato částka náleží pouze k důchodu, který se vyplácí v plné výši. Došlo i ke změně okamžiku, od kterého náleží navýšení důchodu.

Nově navýšení náleží již od 1. 1. 2022, nikoliv až od splátky důchodu splatné v lednu.

To znamená, že v lednu 2022 dostali někteří příjemci důchodů doplatek od 2. 1. 2022 do data výplaty jejich důchodů. Novela k začátku letošního roku počítá s navýšením důchodů nad zákonnou valorizaci o 300 Kč. Tento trvalý bonus je stejně vysoký pro všechny, bez ohledu na to, jaký důchod pobírají. Dostávají ho ale jen ti, kteří penzi pobírají už k začátku roku 2022. Lidé, kterým bude dávka přiznána později, na navýšení nedosáhnou. Průměrná penze by tak v letošním roce měla se započtením dodatečného zvýšení vrůst pravděpodobně o více než 800 Kč.

Změny v zákoně č. 108/2006 Sb., o sociálních službách

Od ledna 2022 se sjednotila výše příspěvku na péči bez ohledu na to, jaký typ péče jeho příjemce ve stupni závislosti III nebo IV skutečně využívá. Do 31.12.2021 úřady vyplácely nižší částku příspěvku lidem, kteří pobývali v zařízení sociálních služeb, dětském domově nebo třeba speciálním zdravotnickém zařízení, jako jsou hospice. Naopak vyšší částku pak dostávali lidé, kterým pomáhali takzvaní neformální pečující nebo terénní sociální služba.

Co jste možná nevěděli o barvosleposti

„Porucha barvocitu neboli lidově barvoslepost není zdraví ohrožující, nicméně dokáže komplikovat každodenní aktivity. Vzhledem k tomu, že postižení často nerozeznají červenou od zelené, mohou pro ně být problematické například semaforey. Barvoslepi lidé také nemohou vykonávat některé profese,” vysvětluje vedoucí sítě optik Lentiamo Jakub Odcházal. „Na střední škole jsem chtěl studovat na elektrikáře, ale lékaři mi to nedoporučili. Nemohu získat certifikaci pro práci s elektrickými obvody. Odpory jsou totiž značené barevnými proužky,” vzpomíná 45letý Jiří Procházka. Lékaři se také dlouho rozhodovali, zda mu mohou dát oprávnění k řízení nákladních vozidel.

Každý dvanáctý muž

Barvoslepost se týká až 350 milionů lidí na světě. Výrazně se ale různí zastoupení mužů a žen. Barvoslepých mužů je asi 8 % (1 z 12), naproti tomu žen jen 0,5 % (1 z 200). Barvoslepost je dědičná a přenáší se z rodiče na dítě recesivním genem přes chromozom X.

Mnoho žen tedy sice nosí gen barvosleposti, ale samotná porucha se u nich neprojeví. V České republice poruchou barvocitu trpí odhadem 450 000 lidí.

Brýle **EnChroma** existují v několika designech a lze je mít i s dioptrickými skly. Zásadně zlepšují vizuální zážitek u většiny (asi 4 z 5) barvoslepých, ovšem neléčí samotnou poruchu. Ta je v současné době neléčitelná. Existují dvě varianty brýlí pro vnitřní a pro vnější využití. „Lidé si často nejprve pořídí brýle pro vnější použití.

Když se s nimi sžijí a mozek si zvykne na nové barevné vjemy a začne vůči nim být citlivější, přijdou si po čase většinou i pro brýle do interiéru,” vysvětluje Jakub Odcházal.

Máte podezření na barvoslepost u sebe nebo u někoho z blízkých? Na webu **lentiamo.cz** si můžete udělat jednoduchý test, který vám pomůže určit typ a úroveň barvosleposti. Finální diagnózu ale konzultujte se svým očním lékařem nebo optometristou. Brýle EnChroma jsou dostupné v několika designech. Koupíte je pouze v pražské nebo brněnské optice Lentiamo, ceny se pohybují od 6 do 15 tisíc Kč.

Co je barvoslepost?

Barvoslepost, daltonismus nebo také porucha barvocitu je snížená schopnost rozlišovat barvy ve srovnání se standardním viděním. Nejběžnějšími typy barvosleposti jsou protanopie (postižený nevnímá červenou barvu) a deuteranopie (postižený nevnímá zelenou barvu). Druhá skupina je více zastoupená v poměru 3:1. Standardní lidské oko je schopno rozlišit asi milion různých odstínů, zatímco oko barvosleпého člověka pouze 10 % tohoto rozsahu. Existují různé stupně barvosleposti od mírné přes silnou až po extrémní. Na extrémní barvoslepost brýle EnChroma nefungují.

Co se děje v oku barvosleпého?

V oku máme tři druhy čípků, které jsou zodpovědné za vnímání barev. Každá skupina má rozsah citlivosti na odstíny modré, zelené a červené. Tyto skupiny jsou u lidí se standardním vnímáním barev téměř zcela oddělené od sebe, zatímco u lidí s poruchou barvocitu se červená a zelená skupina z větší části (někdy dokonce zcela) překrývají. Výsledkem je snížená schopnost oka rozlišovat mezi červenou a zelenou barvou. Změna vnímání se ale projevuje i u dalších barev, Barvosleпí lidé mají často problém rozlišovat mezi žlutou a oranžovou, zelenou a hnědou, růžovou a šedou nebo modrou a fialovou.

V jakých situacích barvoslepost komplikuje život?

ŘÍZENÍ zejména rozeznávání barev na semaforech.

VAŘENÍ při grilování barvosleпý člověk nepozná, že maso změnilo barvu.

VÝBĚR OBLEČENÍ barvosleпí často potřebují pomoc s výběrem barevného oblečení.

Děti se rodí barvosleпé. Jejich barevné vidění se vyvíjí postupně a většinou je plně vyvinuto do 6. měsíce věku. Barvocit je nejlepší okolo 20. roku života a s věkem zase postupně klesá.

V průběhu života se mění vnímání barev každého z nás. Vlivem UV záření naše čočka „žloutne“ a tím pomalu ztrácíme schopnost vidět modrou barvu, respektive ji vidíme více zelenou. Také vnímání bílé je méně čisté, zdá se spíše nažloutlá.

Barvoslepost se obvykle na jednom oku projevuje silněji než na druhém.

Lidé s poruchou vnímavosti červené a zelené jsou po nasazení brýlí často překvapeni, že burákové máslo není zelené. Kvůli snížené schopnosti rozlišit žlutou a zelenou zase mají problém poznat, kdy je banán zralý.

Barvosleпí lidé vidí duhu pouze ve dvou odstínech - modrých a žlutých.

Barvosleпí lidé nepoznají, že se červenáte.

Barvosleпí jsou například psi. Předpokládá se, že vidí v odstínech žluté a modré.

Celebrity mezi barvoslepými:

Rockové hvězdy Neil Young, Sting a Rod Stewart; golfista Tiger Woods a Jack Nicklaus; Mark Zuckerberg a Bill Gates; herci Keanu Reeves, Eddie Redmayne, Nicolas Cage, Bob Odenkirk a Howie Mandel; bývalý prezident USA Bill Clinton; princ William; dánský fotbalista Thomas Delaney a další. V České republice je to například ilustrátor a hudebník Jonáš Ledecký nebo účastník letošního ročníku soutěže MasterChef Zdeněk Bezdíček.

Zdroj: Lentiamo jako první přináší do ČR brýle EnChroma pro barvoslepe

Emil Mikláš, klient chebského střediska

Znáte je? Praktické kompenzační pomůcky

TELEFON MOBILNÍ BLINDSHELL CLASSIC 2

10 990,00 Kč vč. DPH

Tlačítkový telefon s českým hlasovým průvodcem.

Nová generace telefonu BlindShell Classic nabízí unikátní hardware, hmatná tlačítka, ovládání hlasem a velmi hlasitý kvalitní reproduktor. To vše dělá z mobilního telefonu BlindShell Classic 2 skvělou volbou pro nevidomé a zrakově postižené. Nově s aplikací WhatsApp, BlindShell katalogem, který nabízí mnoho volitelných aplikací, internetovým prohlížečem a asistivními pomůckami jako je například lupa a NFC označování objektů. Plný zábavy a funkcí, které Vám usnadní život, ale stále velmi jednoduchý a přehledný. To je BlindShell Classic 2.

VYHLEDÁVAČ PŘEDMĚTŮ K TEL. BLINDSHELL 2

750,00 Kč vč. DPH

Rychlý pomocník k vyhledání předmětů.

BlindShell Beep Vám pomůže najít Vaše osobní předměty, jako klíče, tašky, peněženky. Jednoduše umístěte pípák na věc, kterou běžně používáte a použijte BlindShell Classic 2, který pípák rozezná v případě potřeby.

HRA SCRABBLE HMATOVÁ

1 600,00 Kč DPH

Známá hra se slovy a písmenky v hmatové podobě.

Klasická slovní společenská stolní hra s písmenky a se slovy, která se postupně skládají na hrací plán po způsobu křížovky. Cílem hry je sestavit slova s co největší bodovou hodnotou. Při hře rozhoduje o vítězi především jeho slovní zásoba, kombinační schopnost, postřeh a pohotovost.

INFORMACE O OBCHODU

Tyflpomůcky Olomouc (e-shop)

I. P. Pavlova 69, 779 00 Olomouc

Zavolejte nám: +420 585 415 130

Zašlete nám e-mail: prodejna-ol@sons.cz

Končí platnost některých bankovek

Platnost starších vzorů bankovek v hodnotě 100, 200, 500, 1000 a 2000 korun z let 1995 až 1999 skončí na konci **června letošního roku**. Další dva roky bude možné neplatné bankovky vyměnit na pokladnách bank a na všech sedmi územních zastoupeních České národní banky. Od 1. července 2024 pak bude možné bankovky vyměnit pouze u ČNB, a to neomezenou dobu. Vyplývá to z informací, které ČNB zveřejnila na internetu. Bankovky, které ČNB stahuje z oběhu, jsou rozpoznatelné především šířkou stříbřitého proužku, který protíná bankovku. Ten je úzký a jeho barva se při naklopení nemění, zatímco nejnovější vzory bankovek mají proužek širší, jenž při naklopení mění barvu z hnědofialové na zelenou.

„Jednotlivé vzory od sebe dále odlišuje letopočet vyobrazený na lící straně bankovky a některé další ochranné prvky," upozornila dále banka.

S výjimkou bankovky v hodnotě 5000 korun, pro kterou se nic nemění, tak zůstane po 30. červnu v oběhu pouze jeden platný vzor od každé hodnoty bankovky.

„Cílem tohoto kroku je mít v každé nominální hodnotě běžně používaných bankovek od 100 Kč do 2000 Kč pouze bankovku jednoho vzoru, což přinese významné zjednodušení pro obyvatele České republiky, a i pro zahraniční návštěvníky. Sníží se tak nejistota či obavy z toho, zda jsou starší vzory bankovek ještě platné a zda se nejedná například o padělek," uvedla ČNB.

Banka starší vzory bankovek průběžně vyřazuje z oběhu v rámci kontroly hotovosti při jejím zpracování. "Do doby ukončení platnosti bankovek doporučujeme veřejnosti platit bankovkami jako obvykle, starší vzory jsou postupně nahrazovány novými," uvedla dále ČNB. V České republice bylo ke konci loňského roku v oběhu zhruba 2,73 miliardy bankovek a mincí, což je meziroční nárůst o tři procenta. Hodnota peněz v oběhu stoupla z předloňských 709 miliard zhruba na 728 miliard korun.

Z bankovek bylo nejvíce ke konci loňského roku dvoutisícikorun, a to 177,3 milionu kusů. Následují tisícikorunové bankovky, dvoustovky a stovky. Údaje nezahrnují hodnotu a počet pamětních mincí.

Setkání majitelů vodicích psů a jejich příznivců

Zrakově postižení majitelé vodicích psů i se svými čtyřnohými pomocníky a jejich příznivci od Aše až po Benešov se zúčastnili setkání majitelů vodicích psů, které uspořádalo chebské středisko karlovarského TyfloCentra ve spolupráci s výcvikovou školou vodicích psů Nadačního fondu Mathilda. Uskutečnilo se v dubnu v přednáškovém sále Městské knihovny v Chebu. Nejprve se navzájem představili jednotliví účastníci setkání. Potom cvičitelky výcvikové školy Nadačního fondu Mathilda Ing. Hana Jasenovcová, Hana Hošková a Mgr. Linda Luksa představily tento fond, jeho činnost a připomněly osobnost jeho patronky paní hraběnky Mathildy Nostitzové. Později proběhla beseda týkající se vodicích psů a problematiky s nimi spojené, během níž zaznělo několik dotazů od účastníků např. kolik psů vycvičili, kolik jich za rok předají klientům nebo jaké psí plemeno se cvičí nejčastěji atd. Cvičitelky výcvikové školy na tyto dotazy vždy pohotově odpovídaly. Dozvěděli jsme se tedy, že dohromady vycvičili 75 vodicích psů za 10 let a za rok předají do užívání klientům cca 10 psů, přičemž nejčastěji to byl vycvičený Labradorský retrívr. Dále jsme se dozvěděli např. z jakých důvodů se nemůže pes stát vodicím a další jiné zajímavosti. Následně nám Tomáš Kadlec z TyfloCentra Cheb předvedl lokalizátor předmětů Apple AirTag, (přívěsek ve tvaru mince, za cca 890 Kč), jenž pomůže zrakově postiženým snadno najít různé předměty např. klíče či peněženku.

AirTag při propojení s iPhonem, lokalizuje předměty, ke kterým jej přiřadíme. Díky funkci najít dokáže telefon lokalizovat polohu AirTagu, ten potom dokáže dokonce i zapípat.

K dispozici nám byl rovněž stánek Nadačního fondu Mathilda, v němž jsme si mohli koupit např. vestičky pro pejsky, pamlskovníky, či cestovní pelíšky. Nakonec si venku pod dohledem cvičitelek majitelé vodicích psů procvičili jejich dovednosti a poslušnost.

Velké poděkování za skvělou organizaci setkání majitelů vodicích psů a jejich příznivců patří pracovníkům chebského střediska karlovarského TyfloCentra Tomáši Kadlecovi, Dáše Vokálové a vedoucí sociální pracovníci středisek karlovarského TyfloCentra Bc Romaně Svobodové.

Rovněž velký dík patří cvičitelkám z výcvikové školy Nadačního fondu Mathilda za to, že přijeli na tuto akci a obohatili nás zajímavými poznatky týkající se vodicích psů a problematiky s nimi spojené.

Tomáš Vrchlavský, klient chebského střediska

Foto – viz. příloha – obrázek č.1

Zážitkový seminář v Ostrově

9.5.2022 se uskutečnil v ostrovském středisku zážitkový seminář, který byl věnován třídě V2 ze SPŠ Ostrov za pomoc při Celonárodní sbírce Bílá pastelka 2021. Studenti si vyzkoušeli chůzi s bílou holí, simulovanou střelbu a kompenzační pomůcky pro zrakově postižené. Mohli tak z malé části proniknout do světa zrakově postižených. Na závěr semináře proběhla beseda s naším nevidomým kolegou Tomášem ze střediska Cheb, kterého po celou dobu věrně doprovázel psí pomocník Uno. Celým seminářem se nesla příjemná uvolněná atmosféra.

Lenka Nováková, pracovnice střediska Ostrov

Rozhledna Pajndl – Tisovský Vrch, Krušné hory

Zdolávat překážky a naplánovat nelehké turistické cíle jako by bylo v plánu karlovarského střediska. Vždyť pro zrakově postiženého a nevidomého člověka výlet na rozhlednu je trochu „úlet či provokace“, to by řekl jistě kdejaký turista.

Ale pozor! Naopak.! Je to výzva! Zrakový handicap nikoho neomezuje, pokud má s sebou doprovod, a to všichni měli i s posilou vodícího pejska fenky Henky.

Sešli jsme se ze všech středisek na nádraží v Karlových Varech a pokračovali vlakem do Perninku. Již ve vlaku všichni hýřili humorem a bylo znát, že mají radost z očekávaného výletu. V Perninku nás humor trochu přešel, neboť proti nám provokativně vzhlížel prudký svah u nádraží, který jsme museli zdolat. Cesta byla šotolinová, sem tam kořeny a větší kameny, ale všichni byli velcí bojovníci. To však netušili, co je čeká na zpáteční cestě. Abych pravdu řekla, ani my pracovníci. Rozhledna byla po pár hodinách pokořena a s mastnými pusami a rukama od opečených špekáčků nad námi čněla rozhledna jako pohár za odvahu, výdrž a nadšení z pohybu. Kamenná rozhledna je postavena z kvádrových bloků místní žuly. Je vysoká 24 metrů a k nejvyšší vyhlídkové plošině vede 114 žulových schodů.

Vrchol rozhledny dosahuje nadmořské výšky 991,8 metrů. Dočetli jsme se, že rozhlednu nechal postavit od stavitele Schöberleho Nejdecký krušnohorský spolek v letech 1895–1897. V roce 1993 byla prohlášena za kulturní památku České republiky. Cesta zpět do Nejdku nás měla asi probrat z euforie a nalomit sebevědomí, neboť díky kácení porostů a „svědomitosti lesáků“ byla doslova zaházená větvemi. Sestup byl náročný, pomalý a všichni jsme se u toho trochu zapotili. Ale zvládli. Sice nám ujel plánovaný spoj, ale spokojený úsměv na tváři nikomu nezmizel.

Věra Rotheová, pracovnice střediska Ostrov

Foto – viz. příloha – obrázek č.2

V Ostrově na procházce časem

I v Ostrově jdeme s dobou, proto jsme si jarní procházku zámeckým parkem, který byl svého času nazýván „osmý div světa“ s našimi klienty zpestřili virtuální prohlídkou díky projektu Živé Hory. Město Ostrov věnuje velkou péči památkám, které vznikly v době působení rodů Šliků, vévodů sasko-lauenburských, markrabat bádenských a velkovévodů toskánských. Prostřednictvím tabletu a IT aplikace jsme se na šesti zastaveních přenesli do časů minulých a dávno zaniklých míst. Nechali jsme se vnést do poutavých příběhů ostrovské historie. Dozvěděli jsme se například, jak byla na konci 17. století dokončena stavba bádenského zámku – Paláce princů, kde v dnešní době sídlí Městská knihovna, jak vypadala zámecká zahrada v době své největší krásy a spoustu dalších zajímavých informací o ostrovských památkách. Klienti ostrovského střediska byli prohlídkou nadšeni a překvapeni kolik informací se o historii Ostrova dozvěděli. Projekt Živé Hory je rozšířen i do měst Jáchymov, Boží Dar a Abertamy. Určitě si nenecháme ujít příležitost dozvědět se něco více o jejich minulosti a znovu se ponořit do virtuálního světa.

Foto – viz. příloha – obrázek č.3

Lenka Nováková, pracovnice střediska Ostrov

SPŠ Ostrov, ZŠ Dvory a TyfloCentrum Karlovy Vary o.p.s.

Na začátku spolupráce TyfloCentra K.Vary a Střední průmyslové školy v Ostrově byla jedna fotka, jedna studentka maturitního ročníku a její snaha o převedení klasické fotografie klientky TyfloCentra do hmatové podoby pomocí 3D tiskárny v rámci soutěže středoškolské odborné činnosti. Výsledek byl úspěšný u nevidomých i v soutěži.

Start další spolupráce byl víc dílem náhody, ale o to širší a delší trvání má a podle všeho mít bude. ZŠ Dvory požádala TyfloCentrum o konzultaci ohledně možností, jak přiblížit vnímání a potřeby nevidomého žáka jeho spolužákům. Během návštěvy pracovníků TyfloCentra a plánování zážitkového semináře, který standardně organizace nabízí, si paní učitelka posteskla, že nemají, jak ukázat žákovi stavbu těla jednobuněčných organismů. Samozřejmě ihned přišel nápad využít zkušenosti Střední průmyslové školy s tiskem hmatových obrázků. Na straně školy se poptávka setkala se vstřícným přístupem, jelikož se tam zformovala skupinka hochů, kteří měli zájem o práci s 3D tiskárnou a pan učitel získal námět na smysluplnou náplň výuky modelování objektů pro tyto studenty. Jejich výtvary se zdokonalovaly, paní učitelka je velmi spokojená, a navíc jejich práce postoupila do celorepublikového kola soutěže. Námětů na konkrétní hmatové didaktické pomůcky je více a chlapci připravují i jakousi „kuchařku“, která by měla pomoci tvořit podobně užitečné 3D tisky i na jiných školách.

Aby toho nebylo málo, přibližně ve stejné době, se jeden z žáků 1.ročníku Střední průmyslové školy, který se intenzivně věnuje programování, obrátil na svého učitele s nápadem, že by chtěl naprogramovat něco, co by pomocí 3D tiskárny pomáhalo nevidomým. Tuto, u tak mladého člověka překvapivou nabídku, nebylo radno nechat ležet ladem. Bylo dohodnuto, že mladý programátor vytvoří aplikaci, která například pedagogovi, který nemá žádné zkušenosti s modelováním a výrobou 3D tiskových výstupů, tento proces maximálně zjednoduší. Výsledkem je nástroj, který převede obrázek namalovaný v nějakém jednoduchém kreslícím programu na data pro 3D tiskárnu. Ta z něj pak vyrobí hmatový obrázek. Jde tedy o významné zjednodušení. V současné době je tato aplikace testována na výše zmiňované ZŠ Dvory. První pozitivní reakce paní učitelky byla, že na rozdíl od podobné aplikace, kterou má k dispozici jen, když má připojení k internetu, toto řešení je na internetu nezávislé. Po vyzkoušení, které přineslo z uživatelské strany nějaké náměty, byl program upraven a dle vyjádření paní učitelky bude využíván. I zde se tedy opět podařilo dosáhnout toho, aby práce nebyla samoučelná. Vznikla aplikace, která je užitečným pomocníkem nejen pro pedagogy a nevidomé, ale pro i širší veřejnost, která má přístup k 3D tiskárně, avšak nemusí mít hlubší znalosti a dovednosti v oblasti 3D tisku. Všichni zúčastnění studenti jsou z prvního ročníku a vzájemná spolupráce tak má prostor k dalšímu rozvoji.

Miloslav Liška, krajský pracovník TyfloCentra Karlovy Vary o.p.s.

Foto – viz. příloha – obrázek č.4

Účinnější by bylo své síly spojit

článek převzatý z časopisu ZORA

Ostrovské středisko obecně prospěšné společnosti TyfloCentrum Karlovy Vary (TC) najdete v bezbariérové budově s nájemními byty pro seniory a zdravotně postižené. Je tu ředitelna, dvě kanceláře a velká společenská místnost. Ta zahrnuje zónu pro sociální rehabilitaci se cvičnou kuchyňkou a kompenzačními pomůckami, zónu volnočasovou a kreativní a zónu sportovní a relaxační. Právě zde hovoříme s ředitelkou Tyflocentra Karlovy Vary Pavlínou Liškovou.

V Karlovarském kraji působí oblastní odbočka SONS (OO) už dlouho a v roce 2000 přibyla i profesní organizace TC. Aktivitu pro zrakově postižené jsme začali poskytovat společně v denním stacionáři v Karlových Varech, Dolních Drahovicích, kde jsme sdíleli kanceláře i společenskou místnost. Dva dny v týdnu se klienti věnovali ručním pracím, procházkám, výletům atd. OO je spolkem lidí s postižením zraku, TC organizací se zaměstnanci. Od počátku byly obě organizace úzce propojeny, prováděly společné akce a zaměstnanci TC spolupracovali s OO. To bylo efektivní a OO nebyla závislá jen na činnosti dobrovolníků.

Jejich práce je jistě záslužná, ale jde o „činnost na chvíli“. Neznám nikoho, kdo by dlouhodobě pracoval zdarma jako dobrovolník. Společné prostory nám brzy začaly být malé. Chtěli jsme koncentrovat služby i lidi tak, aby více spolupracovali. V roce 2010 jsme proto najali prostory v Horních Drahovicích. Sem jsme přemístili učebnu výpočetní techniky a kompenzačních pomůcek ze sídla TC v Mozartově ulici. Tam jsme sdíleli prostory s Tyfloservisem (TS) a dnes je tam jen masážní salón. Založil ho otec, jmenuje se tedy „U Pavla“. Dnes tam masíruje nevidomá zkušená masérka Vanda Vlasáková.

Odkaz Pavla Rogaczewského? Je velký a žije s námi. Táta byl předsedou OO Karlovy Vary, Krajské koordinační rady SONS (KKR), zasedal v Republikové radě SONS (RR) a byl ředitelem TC. Pod jeho vedením byly tyto instituce sjednocené. On koordinoval, spojoval lidi, a oni za ním šli. Z Karlových Varů, s pomocí pracovníků TC, řídil i organizace pro zrakově postižené maséry Cech masérů a společensky prospěšnou firmu „Taktila“, která poskytovala masérům vzdělání. Obě byly provázány s Pobytovým rehabilitačním a rekvalifikačním střediskem Dědina. Dnes je cech řízen z Prahy, což je, myslím, správný vývoj. Díky finanční příležitosti z evropských projektů a vzniku dalších středisek TC v Chebu, Sokolově a Ostrově jsme služby TC i společné aktivity s jednotlivými OO přiblížili lidem v kraji.

V Karlových Varech se začaly konat velké společné akce. Vzpomeňme na Lázeňský turnaj v kuželkách a simulované střelbě. Dnes je turnaj pořádán hlavně díky aktivitě manželů Gutových z TJ Jiskra Kyjov, za což jim velice děkuji.

Velkou kulturní i společenskou akcí byla víkendová přehlídka zájmové umělecké činnosti zrakově postižených TyfloArt i reprezentační plesy pro zrakově postižené. Ty vyplňovaly společenskou část TyfloArtů. Plesy jsme později tematicky zaměřovali. „Ples tónů“ byl o hudbě. Na „Plese elegance aneb I nevidomí vnímají krásu“ jsme se spojili se svatebním salómem, zaměstnanci i klienty a pořádali celovečerní módní přehlídku svatebních i plesových šatů. Repertoár plesů jsme později přizpůsobovali přáním členů i klientů, a proto jsme změnilí název z "plesu" na „bál“. Za ty roky vystoupilo na našich společenských večerech mnoho známých i méně známých zpěváků, hudebníků, kapel. Vzpomeňme Lenku Čermákovou (Kosinovou), Radka Žaluda, Martina Rouse, Evu a Vaška, Milana Drobného, Veselou trojku atd. Společně s OO Karlovy Vary jsme pořádali tuzemské i zahraniční zájezdy na Moravu, do Itálie, Španělska a dalších světových destinací.

Na tátovu činnost navázaly Hana Miklóšová a Dana Vrchlavská z OO Cheb. Bohužel, obě podlely covidu-19. Dnes OO Cheb předsedá Tomáš Vrchlavský a OO Karlovy Vary, Ostrov a Sokolov Emilie Jenčíková. Oba jsou lidé s těžkým postižením zraku. V RR není dnes za náš kraj nikdo, neschází se ani KKR. Je to záležitost SONS! My v TC to akceptujeme, ale koordinace činností a lidí i nám schází. Po odchodu táty, Hanky a Dany s námi noví lidé z OO SONS přestali spolupracovat. Snažíme se to změnit a více komunikovat s jednotlivými OO.

Hlavní téma diskusí? OO a TC by měly více spolupracovat a pomáhat jednotně. Praxe je však, alespoň zatím, horší. Organizace pořádají podobné či stejné akce a jejich zaměření se třídí.

Výsledkem je méně akcí, jejich menší koordinace i nepochopení od lidí, pro které je děláme. Často mi volá klient: „Uděláte rekondici na Moravě? Za Pavla byla.“ Odpovídám: „Tím, kdo může organizovat a čerpat finanční granty na akce po celé ČR i v zahraničí je OO SONS. Působnost TC je omezena na území kraje. Pokud ale bude ze strany OO zájem, TC rádo pomůže personálně i administrativně.“ Schopní lidé tu pracují, OO, TC i TS jsou aktivní, jen jejich představitelé se nescházejí. Vedou je jiní lidé a chtějí to dělat po svém. To je v pořádku, personální změny vždy přinášejí nové způsoby práce. Ale spolupráce už není tak vřelá. Věřím ale, že se to podaří restartovat a vše bude znovu funkční. V tomto duchu jednám i s prezidentem SONS ČR. Kdo by měl vykonávat funkci předsedy KKR? To je parketa SONS a mým cílem určitě není ovlivňovat tímto způsobem její fungování. Pokud to ale bude v zájmu našich klientů a zaměstnanců, mohu se zamyslet i nad tou funkcí. Roztříštěnost lidí, jejich zájmů a nesprávná spolupráce totiž ani mně nedělají dobře.

S tátou jsme složení rad SONS často probírali. Podle nás by v nich mělo zasedat alespoň 90 % lidí s postižením zraku. Jenže dnes? Vnímám, jak nevidomí z řídicích orgánů SONS v našem kraji mizí a nahrazují je lidé vidící, často bez znalostí specifík postižení zraku. Tvrdím, že je to špatně a škoda.

Vidící řídí nevidomé, ale na jejich potřeby se zpravidla neptají. Něco si, i v dobré vůli, myslí, ale ne vždy jim dělají dobrou službu. A to, co si zrakově postižení v SONS dlouho budovali, možnost a schopnost rozhodovat sami o sobě, tak postupně, myslím, mizí. Na druhou stranu vnímám, že mnozí nevidomí nejsou a nechtějí být aktivní. Možná by mohli mít potíže rady sestavit. Důvodem může být i stárnutí populace. Například ve středisku TC v Chebu dlouho působil zrakově postižený Emil Mikláš v tandemu s vidící kolegyní. On měl informace ze světa zrakově postižených, ona oči. Už je ale ve starobním důchodu a mladé, kteří by to obnovili, hledáme hůře. V Chebu se nám to podařilo v osobě třicátníka Tomáše Kadlece. Věnuje se výpočetní technice. Dlouho se hledal i předseda OO Karlovy Vary. Převzít štafetu po tátovi jistě nebylo jednoduché. Byl výkonný, měl potřebné kontakty a jeho tým jel nadoraz.

Spolkový život v SONS by si zkrátka měli řídit sami zrakově postižení, TC by měl ale naopak řídit vidící. Poskytuje totiž profesní sociální služby, se kterými je spjato mnoho administrativy. I když mnozí lidé s postižením zraku zvládají speciální software na jedničku, tahle práce je pro ně vždy pomalejší. A některé věci bez asistence neudělají vůbec. To jsem viděla i u táty. Byl komunikativní a znal lidi. Zhruba do roku 2001 mu stačilo mluvit, telefonovat, popisovat a vše vyřídil. Později ale i on potřeboval pomoc vidící asistentky. Složitější úkoly, projekty a finance, na které jsou potřeba oči, jsem ze zálohy řídila já z pozice jeho zástupkyně.

V duchu tátova odkazu pracuje TC i dnes. Pro klienty toho děláme opravdu hodně. Zachovali jsme většinu aktivit a věrní nám zůstali zaměstnanci, jako Dana Szarková (Erhartová), Martin Jůza či Věra Rotheová. Doba ale pokročila a metodiku poskytování sociálních služeb dnes vytvářejí kraje. Máme 14 krajů, a tedy 14 různých metodik. Naše práce je navíc náročnější a finance na ni ubývají.

Z finančních důvodů, úbytku klientů i z politické nepodpory našich služeb jsme v roce 2020 zrušili sokolovské středisko TC. Ke klientům i dojíždíme po celém území kraje. Mobilní jsme díky autům, zakoupeným z příspěvků Nadace ČEZ i některých měst. Poslední „sociální automobil“ je od nadace Kompakt a je polepen reklamami. Těmi si na sebe už i vydělal.

Tradiční akce TC a OO, TyfloArt, se od nás přesunul na druhý konec ČR. Ale umění našich klientů se snažíme dále prezentovat, třeba v rámci kraje, s projektem „Tvoříme jinými smysly“. V umění neaktivnější je pak právě ostrovské středisko. Pořádá třeba kreativní výstavy z recyklovatelných materiálů. Ústředním motivem poslední výstavy v roce 2018 byla panna, figurína, kterou naši zaměstnanci oblékli

do šatů z pletiva a klienti pro ni vyrobili doplňky, mašle z kuchyňských drátěnek. Pannu jsme, krásně nasvícenou, vystavili spolu s výrobky klientů v Městské knihovně Ostrov. Spoluprací klientů a zaměstnanců vznikla i udivující plastika „Abstrakce z bílých pastelů“. Zatím posledním projektem byla putovní výstava fotografií klientů „Se zrakovou vadou za objektivem“. Jde o 15 velkých pláten. Jsou opatřeny černotiskovou i braillovou informací o autorovi fotografie i jeho zrakové vadě. Vernisáže výstavy se zúčastnil i její garant, renomovaný fotograf Robert Vano, se kterým jsme poté i pobesedovali. Výstava putovala do Karlových Varů, Chebu, a na podzim se vrací zpět do Ostrova.

Naše služby prezentujeme i pomocí propagačních materiálů. K 15. výročí TC jsme vydali a slavnostně pokřtili kalendář. Fotografie v něm zachycují činnosti, kterými se zabýváme. Na jedné je táta jako ředitel TC s asistentkou na tandemovém kole. Na další, „slepecká hůl stokrát jinak“, je Emil Mikláš, a hraje bílou holí kulečník. Emilie Jenčíková, toho času pracovnice TC, hraje na fotografii „koulím to i potmě“ kuželky. Klient Michal Pobiš na fotce „Mé oči vidí i za tebe“ sedí na lavičce s novinami, které mu „čte“ jeho vodící pes. Osobně se prezentují fotografií „Každoroční ruleta o finance“. Hraji ruletu v kasinu Grandhotelu Pupp. Titul kalendáře? Fotka „Vidíme očima nevidomých“. Martin Jůza má na očích brýle a v nich se zrcadlí obličej všech pracovníků krajského TC. Oslavu 20. výročí vzniku TC zmařil covid-19. Za uplynulými dvaceti lety jsme se tak ohlédlí ve speciálním čísle našeho časopisu „Oblastník“. Na výše zmíněné plesy letos navazujeme „Ostrovským souzněním“. Jsem zastupitelkou Ostrova i členkou sociální komise Karlovarského kraje a mou vizí je, aby se na něm setkávali lidé, kteří pomáhají, s těmi, kteří pomoc potřebují. Přijít ale může kdokoli. Ples bude 16. 9., na jeho realizaci jsme už získali grant „ČSOB pomáhá regionům“. V Ostrově bych chtěla ustanovit i městské kolegium, které by každoročně poděkovalo pracovníkům a pečovatelům v sociálních službách a ocenilo jejich práci.

TC vstoupilo do dalšího desetiletí s novou akcí „Tyfloléto“. První, třídní, bylo v roce 2019 na Mariánské v Krušných horách. Program byl nabitý, ranní rozcvička, turistika, zvuková střelba, jízda na tandemu, běh s trasérem i dva společenské večery. Přijeli i lidé z Prahy. Ano, TC může pořádát akce jen na území kraje, ale pokud naše služby poptává Pražan či Plzeňan, přijede a stane se naším klientem.

Pokud naopak náš klient jede do nemocnice v Plzni a potřebuje doprovod, předáme ho průvodci z plzeňského TC. V roce 2020 bylo „Tyfloléto“ ve Velichově. Akce úžasná, i proto, že proběhla v době covidové. Všechny aktivity se děly venku nebo pod stanem. Bubnování, tréninky paměti i provizorní letní kino. Běžel český film s komentářem pro nevidomé od mého manžela. Ten se také stal profesionálním pracovníkem TC. Nejvíce adrenalinovou aktivitou byla pak plavba na raftu po Ohři. Slůvko „tyflo“ rádi dáváme do popředí našich akcí. Tak pořádáme i „Tyflopodzim“, trénink paměti a luštění rébusů „Tyflohlava“, soutěž připomínající maturitu „Tyflomat“ nebo akci „Tyflosáňky“.

Aktivní jsou samozřejmě i OO v Karlových Varech i Chebu. Některé akce pořádají odbočky, některé střediska TC v kraji. V řadě případů si i vzájemně vyhovíme. Podle mě by však bylo účinnější své síly spojit, spolupřátel větší a zajímavější akce a tolik netříštit zájmy jednotlivců. Klienti TC a členové SONS jsou totiž ti samí lidé.

Antonín Vraný, redaktor časopisu ZORA

PŘÍSPĚVKY NAŠICH KLIENTŮ

Divadlo jak jej neznáme

V květnu 2022 absolvovali klienti chebského TyfloCentra velmi zajímavou a nevšední prohlídku Městského divadla v Mariánských Lázních. Jednalo se o speciální komentovanou prohlídku, kdy si pro nás pracovníci Městského divadla N. V. Gogola rezervovali samostatnou hodinu, abychom se mohli v klidu a po našem, tedy prsty našich rukou, seznámit se se zákulisím tohoto divadla. Při této prohlídce jsme tak měli možnost seznámit se s historií i současností tohoto kulturního zařízení, jeho technickým zázemím, hereckými šatnami, projít jsme se mohli i po „prknech, co znamenají svět“.

V úvodu této akce jsme se dozvěděli, že vznik Mariánských Lázní je datován od roku 1808, od té doby se lázně postupně rozvíjely a věhlas léčivých účinků místních pramenů se šířil do celého světa. První lázeňská sezóna byla zahájena v roce 1818, postupně sem přijížděli vzácní a významní hosté z celého světa, a tak ke koloritu lázeňského města nepochybně patří i společenský život a kultura. Co tady chybělo, bylo divadlo, a tak v druhé polovině šedesátých let 19. století došlo i na výstavbu tohoto kulturního stánku. První představení se zde uskutečnilo už v roce 1861, tedy dříve než v Národním divadle v Praze! V dané době se zde hrálo denně, avšak převážně v německém jazyce. Toto divadlo nikdy nemělo svůj profesionální soubor, takže tu po celou dobu existence divadla hostují herecké soubory z celé republiky. Nutno však dodat, že zde, od začátku trvání tohoto divadla působí spolek ochotníků pod názvem Divadlo lidové tvorby.

Herci ve svém volném čase nejen pravidelně zkouší, ale i jednou měsíčně předvádějí lázeňským návštěvníkům něco ze své produkce.

V průběhu let došlo ke třem významným technickým úpravám divadla. První se uskutečnila v roce 1905, druhá v sedmdesátých letech minulého století a třetí, nejnákladnější rekonstrukce proběhla v roce 2008.

Po úvodní části jsme se vydali nejdříve na „prkna, co znamenají svět“. Díky různým úpravám se na jeviště vejde až šest desítek muzikantů symfonického orchestru. Naším zvědavým prstům neunikly ani tři sametové opony, sáhnout jsme si mohli také na bezpečnostní protipožární železnou oponu, oddělující jeviště od hlediště. Část jeviště tvoří i točna, dnes už málokdy využívaná. Rovněž je zde také, stabilně již zakryté a nepoužívané „propadlo“- místo, kde dříve byl ukryt orchestr, doprovázející danou kulturní produkci. Za jevištěm a přídavnými oponami zobrazujícími různé prostředí, je ještě umístěn technický nákladní výtah pro stěhování kulis hostujícího souboru. Naší pozornosti neuniklo ani místo pro nápovědu, či místnost pro inspicienta, který v podstatě velí celému představení. Kromě jiného jsme mohli nahlédnout i do hereckých šaten včetně malé šatny s klavírem, určené pro dirigenta. Odtud jsme se ještě přemístili do druhého patra na technické pracoviště osvětlovačů a zvukařů. Při produkci hostujícího souboru je toto pracoviště samozřejmě propůjčeno hostujícím technikům. Při procházení chodeb divadla můžete také obdivovat mnohé kostýmy členů místního ochotnického spolku, které jsou umístěny v zasklených vitrínách. Uměleckou atmosféru prostředí doplňují mnohé fotografie, pořízené při jednotlivých představeních v tomto divadle. Poslední kroky nevšední exkurze nás zavedly do prvního patra, kde se nachází foyer divadla. Zde je umístěna galerie pro konání různorodých výstav. Ty jsou pravidelně každý měsíc obměňovány. Celý prostor doplňuje ještě zákoutí pro občerstvení.

Emil Mikláš, klient chebského střediska

Foto – viz. příloha – obrázek č.5

Odpoledne s rytířem ve zbroji

V březnu 2022 se na našem středisku v Chebu uskutečnilo velmi příjemné a milé setkání se dvěma rytíři ve zbroji. Pánové Kočí a Emmerich jsou členy skupiny scénického šermu s názvem Páni z Mokřin. V úvodu tohoto setkání nás nejdříve seznámili s jejich aktivitami, posléze vybalili své „nádobíčko“, jenž představovalo jednotlivé díly historického brnění včetně několika mečů, ale i dalších zbraní, používaných ve středověku

Výhodou tohoto setkání bylo to, že jsme se mohli navléci do kompletního brnění, vážící až 30 kg. Toto brnění nám chránilo nejen hrudník či záda, ale i části nohou až po kolena.

Navlečení jsme byli i do plechových rukávů, chránící ramena, paže i prsty našich rukou. Stranou našeho zájmu nezůstaly ani různé druhy helmic se spouštěcím hledím. Někteří z nás si vyzkoušeli jednoduchou drátěnou košili s kapucí, vážící 15 kg. Navlečení i svlečení této košile vyžadovalo nejen fyzickou zdatnost, ale i určitý fortel! Prohlédnout jsme si mohli také meče s jednostranným či oboustranným ostřím. Doplnkem výstroje rytířů byly také dlouhé i krátké dýky, kordy, sudlice a kopí. Zajímavá byla i tzv. špičatá dorážecí dýka, která se používala k proražení otvoru hledí včetně propíchnutí očí protivníka. K válečnému tažení se k dané výzbroji postupně přidávaly samostříly či kuše. My jsme si mohli rovněž vyzkoušet její natažení i samotnou mechaniku výstřelu šípů. Postupem doby došlo k výrobě mušket, později i technicky dokonalejších perkusních pistolí. Ani zde nechyběl odborný výklad zážehového systému nabíjení včetně následného výstřelu. Část besedy bylo zaměřeno i na trestání zločinců, a tak přišlo na řadu právo útrpné i právo hrdelní. Osobně jsme si mohli vyzkoušet sami na sobě různé typy palečnic, švýcarskou botu či holenici. Co se týče hrdelního práva, tak jsme se dozvěděli, že například hlava se urozeným osobám stínala pouze mečem a to vstoje, naopak obyčejným trestancům se exekuce prováděla vleče s hlavou položenou na špalek. Co dodat na závěr? Přednáška i beseda s ukázkami jednotlivých exponátů byla natolik zajímavá, že nám nestačil ani původně vymezený čas, věnovaný této akci.

Emil Mikláš, klient chebského střediska

Foto – viz. příloha – obrázek č.6

Výlet na křížovou cestu a Myší Hrádek v Nejdku

V dubnu 2022 vyrazilo celkem 16 klientů chebského a karlovarského TyfloCentra na výlet do Nejdku. Jejich cílem byla tentokrát hojně navštěvovaná Křížová cesta a Myší Hrádek, skalnatý vrchol, tyčící se nad městem v nadm. výšce 660 m. Touto akcí jsme se připojili ke KRUŠNOHORSKÉ VÝZVĚ NA ZDOLÁNÍ 32 VRCHOLŮ KRUŠNÝCH HOR.! Načasování výletu bylo tak trochu záměrné, neboť se právě v tomto týdnu slaví jeden z nejdůležitějších křesťanských svátků – Velikonoce.

Ve městě Nejdek, nedaleko náměstí Karla IV., se nachází v nadmořské výšce 695 metrů kopec jménem Křížový vrch. Křížová cesta byla postavena v letech 1851-1858. Čtrnáct kapliček Křížové cesty stavěli kameníci z tesaných žulových kvádrů. Na závěr stavby bylo podél serpentinovitě vedených cest vysázeno na 250 stromů, většinou buků. V roce 1860 byla před prvním zastavením křížové cesty postavena kaple Olivetské hory a v letech 1862-1863 kaple Božího hrobu na konci cesty na vrcholu Křížového vrchu. V 50 letech minulého století byly obě kaple zničeny a pobořeny, obdobně dopadly i původní kamenné kapličky s výjevy této Křížové cesty.

Dnešní Křížová cesta je dlouhá 1 600 metrů a překonává převýšení 110 metrů. Procházka s nádhernými vyhlídkami na město je příjemná, jelikož cesty jsou široké a díky serpentínám je stoupání pozvolné. Zastavení Křížové cesty tvoří 14 hranolových kapliček z tesaných žulových kvádrů. Objekty jsou 3,5 metru vysoké, 1,75 metru široké a 85 cm hluboké. Završeny jsou trojbokým štítem s profilovanou krycí deskou a kamenným křížkem na vrcholu. Nové reliéfy s tradičními, ale moderně pojatými biblickými výjevy z posledních hodin života Ježíše Krista vytvořila sochařka Markéta Horňáková z umělého pískovce. Roku 1897 byl původní dřevěný kříž nahrazen sedm metrů vysokým železným krucifixem. Navrhl ho a odlil ve spolupráci s nejdeckými železárnami klempíř a kovářský mistr Waldöstl. Jednotlivá zastavení jsou popsána v českém i německém jazyce.

Po zdolání tohoto vrcholu jsme krátce posvačili, a poté se vydali na nedaleký Myší hrádek, jde o zmenšeninu hradní věže původního hradu, který tvořil střed historického jádra města. Přes Krásnou vyhlídku jsme se vrátili zpět do Nejdku.

Trasa výletu nebyla až tak dlouhá, pouze 6 km s převýšením 166 výškových metrů. Po velmi chutném obědě v restauraci „U žáby“ vyrazili někteří z nás ještě do historického centra města, kde jsme si na náměstí prohlédli nádherně zdobený Morový sloup. Na závěr výletu jsme si dali vynikající zmrzlinu a pak už jen hurá na vlak domů! Počasí nám ten den přálo, a tak nebylo nic, co by nám chybělo ke spokojenosti!

Emil Mikláš, klient chebského střediska

Foto – viz. příloha – obrázek č. 7

Haptická beseda s myslivcem

Chebské TyfloCentrum připravilo pro své klienty velmi zajímavou a poučnou besedu z oblasti myslivosti, která se uskutečnila na našem středisku v květnu 2022. Zavítali mezi nás dva myslivci ze Sokolova Karel Doubek a jeho syn. Přivezli s sebou mnoho mysliveckých artefaktů: Rohy, paroží, lebky lesních zvířat, pařátky různých ptáků, ocas lišky či divočáka atd.

Myslivost je zaměřena hlavně na ochranu přírody, lesních dravců i na odlov jejich predátorů a divočáků. Svě, avšak nezastupitelné místo, má také odstřel spárkaté zvěře, zajíců či bažantů. Do oblasti myslivosti lze zahrnout i vodní ptactvo nebo vodní hlodavce, kam lze zařadit např. vodní vydry. Jejich nejčastějším zástupcem je chráněný, na druhou stranu nežádoucí bobr evropský.

Oba výše jmenovaní pánové nás nejdříve zasvětili do zákulisí velmi zajímavé a tajuplné lesní říše, resp. života ptáků, lesních predátorů i savců. Z oblasti lesních dravců nám představili jejich nejčastější zástupce, kterými jsou např. káně lesní, poštolka obecná, sokol velký, orel skalní, raroh velký. Mezi predátory můžeme zařadit nejen sluku lesní, ale hlavně kuny, rysy, vlky, lišky či divočáky. Zvláštní kapitolou je spárkatá zvěř, mezi které patří srny, jeleni, mufloni a daňci.

V průběhu besedy došlo na haptickou prohlídku jednotlivých růžků či paroží, nutno však ještě dodat, že mufloni mají oproti srnkám či jelenům, rohy zakulacené a duté. Po instruktáži ze strany myslivců jsme dle určitých znaků určovali stáří jednotlivých druhů srn či jelenů. Zajímavou informací pro nás bylo i zjištění, že mladé růžky či paroží jsou po dobu jejich tříměsíčního růstu ochlupené, poté z nich tato srst postupně opadá a jsou tak úplně holé. V době říje, ale i mimo ni, rohy i paroží samo postupně odpadne, a tak opět vyrůstají růžky nové. Hmatem jsme si mohli prohlédnout nejen jejich lebky s jednotlivými výrůstky rohů či paroží, ale i spárky na jejich tlapách, osahat jsme si mohli posléze i dolní končetiny a kopýtka dalších lesních savců. Prsty našich rukou jsme mohli posoudit i velmi jemný liščí ohon nebo oháňku divočáka. Velice nedůvěřivě na nás zapůsobila hlava, resp. lebka divočáka s jeho obrovskými vystouplými kly-zuby. Osahat jsme si mohli také různé pařátky či hlavičky se zobáky několika druhů ptáků.

Poté přišla řeč i na vodní dravce, hlavně na kormorány, kteří způsobují našim rybářům obrovské škody. Ke svému životu spotřebuje kormorán až tři kilogramy živých ryb denně. Umí si je ulovit nejen na vodní hladině, ale pro svůj úlovek se dokáže potopit až do pětimetrové hloubky! Bez zajímavosti nebyla ani prohlídka meziprstních blan kachen či divokých hus. Opomenout nelze ani vodní hlodavce, mezi ně patří hlavně bobr evropský. Pro svou kožešinu je velmi oblíben a chráněn, na druhou stranu dokáže okusem porostů značně poškodit břehy vodních toků.

Hlava bobra s tělem měří 75 až 100 cm, ocas dosahuje délky 25-35 cm a jeho hmotnost dosahuje až 35 kg. V minulosti byla kožešina bobrů velmi ceněna, v době půstu byl dokonce součástí i našeho jídelníčku.

Na samotný závěr jsme si mohli také osahat patrony do brokovnice, určené pro lov ptactva nebo drobné zvěře a náboje do kulovnice sloužící pro odstřel tzv. vysoké. Pan Doubek nám jako zvukovou kulisu ještě předvedl několik zvuků vábničky na oklamání spárkaté zvěře.

Emil Mikláš, klient chebského střediska

Foto – viz. příloha – obrázek č.8

TYFLORECEPTÁŘ

Vyzkoušejte recepty od našich klientů.

Jednoduchá bábovka od paní Braunové

Potřebujete:

2 a ½ hrnku polohrubé mouky

1 prášek do pečiva

1 vanilkový cukr

1 vejce

1 hrnek mléka

¾ hrnku oleje

Cukr moučka na posypání

Vyšleháme vejce s cukrem a poté spojíme s ostatními ingrediencemi v těsto, které nalijeme do formy. Pečeme na 170 stupňů zhruba 45 minut. Upečenou bábovku posypeme cukrem a podáváme s kávou či čajem.
DOBROU CHUŤ

Foto – viz. příloha – obrázek č. 9

NA ZÁVĚR INFORMUJEME

Připravujeme pro Vás novou službu DISPEČINK BARIÉR

Prostřednictvím našich středisek, emailu či telefonicky nám můžete pomoci s mapováním bariér na území KV kraje a tím se aktivně podílet na prevenci vzniku i na jejich odstraňování. Naši pracovníci Pavlína a Miloslav Liškovi budou poté s Vámi i s příslušnými institucemi (městské úřady, stavební úřady, krajský úřad, atd. spolupracovat na jejich odstraňování.

V Oblastníku Vás budeme pravidelně informovat o bezbariérovosti v našem kraji.

Pište – volejte kraj.tyflocentrum@seznam.cz – 731 446 281

Lázeňský pohár v kuželkách a simulované střelbě konaný v Karlových Varech ve dnech 29.4. – 30.4. 2022

Páteční střelba Lázeňského turnaje byl fičák. Ale zvládli jsme to a všem děkujeme za super odpoledne plné žhavých výstřelů. Pod článkem naleznete výsledky střelby závodníků TC Karlovy Vary.

Na sobotním turnaji o Lázeňský pohár v kuželkách to cinklo a Michal Pobiš zaznamenal fantastický bronzový úspěch se ziskem rovných 600 bodů. Naše družstvo ve složení Michal Pobiš, Markéta Žídková a Jana Jarůšková získalo nádherné 7. místo, když za sebou nechalo tři velice kvalitní družstva. Zvláštní uznání a gratulaci za houževnatý výkon si zaslouží náš nováček Jitka Popadincová, která startovala za jednotlivce. Děkujeme vítězům i poraženým za jejich nádherné výkony a moc se těšíme.

28. Lázeňský pohár - 29. dubna 2022 - PISTOLE - OSTATNÍ

Poř.č.	Příjmení, jméno	Oddíl	I. Kolo	II. Kolo	Celkem
6. - 7.	Pobiš Michal	TC Karlovy Vary	63	81	144
6. - 7.	Kadlec Tomáš	TC Karlovy Vary	63	81	144
10.	Filo Marek	TC Karlovy Vary	61	65	126
11.	Mikláš Emil	TC Karlovy Vary	51	73	124
12.	Židková Markéta	TC Karlovy Vary	52	71	123
14.	Frauenbergová Libuše	TC Karlovy Vary	44	61	105

28. Lázeňský pohár - 29. dubna 2022 - PISTOLE - TROJICE

Poř.č.	Jméno a příjmení	oddíl	1. kolo	2.kolo	celkem
	Kadlec Tomáš	TC Karlovy Vary B	63	81	
8.	Pobiš Michal	TC Karlovy Vary B	63	81	411
	Židková Markéta	TC Karlovy Vary B	52	71	
	Mikláš Emil	TC Karlovy Vary A	51	73	
10.	Frauenbergová Libuše	TC Karlovy Vary A	44	61	355
	Filo Marek	TC Karlovy Vary A	61	65	

2. ročník Lázeňského poháru - 29.4.2022 - OPTICKÁ PUŠKA -OSTATNÍ

Poř. Č.	Příjmení, jméno	Oddíl	I. Kolo	II. Kolo	Celkem
6. - 7.	Ouřada Ivo	TC Karlovy Vary	64		64
8.	Mikláš Emil	TC Karlovy Vary	62		62
9.	Frauenbergová Libuše	TC Karlovy Vary	61		61
13.	Filo Marek	TC Karlovy Vary	0		0
14.	Pobiš Michal	TC Karlovy Vary	0		0
15.	Schweiner Mstislav	TC Karlovy Vary	0		0
17.	Židková Markéta	TC Karlovy Vary	0		0

Ostrovské souznění aneb ŠlágrPárty

Zveme Vás na večer plný poslechu a tance s partou z TV Šlágr.

Vstupné pro klienty TyfloCentra 50Kč, pro veřejnost a rodinné příslušníky 250Kč.

Vstupenky budou v prodeji od 1. srpna na všech našich střediscích.

NEVÁHEJTE, KDO DŘÍV PŘIJDE, TEN MÁ VSTUPENKU

TYFLOCENTRUM KARLOVY VARY, O.P.S.

Ostrovské souznění aneb Šlágr party

Podvečer plný poslechu a tance
pro seniory, zdravotně postižené, pracovníky
v sociálních službách a širokou veřejnost

16. ZÁŘÍ 2022

18:00 - 22:30

DŮM KULTURY OSTROV

VSTUPNÉ 50 Kč

VSTUPENKY V PRODEJI NA STŘEDISCÍCH TC OD 1.8.2022

DOPRAVA PO TRASE NÁDRAŽÍ- DPS KVĚTINKA - KOMUNITNÍ
DŮM PRO SENIORY - DPS CHARITA - PENSION PRO DŮCHODCE -
DŮM KULTURY A ZPĚT ZAJIŠTĚNA

Pozvánka na výstavu

Zveme vás do Městské knihovny Ostrov na prodejní autorskou výstavu fotografií našich klientů.

Vás srdečně zve na prodejní
autorskou výstavu fotografií

SE ZRAKOVOU VADOU ZA OBJEKTIVEM

1.9. - 31.10. 2022
MĚSTSKÁ KNIHOVNA
OSTROV

Zámecký park 224, 363 01 Ostrov

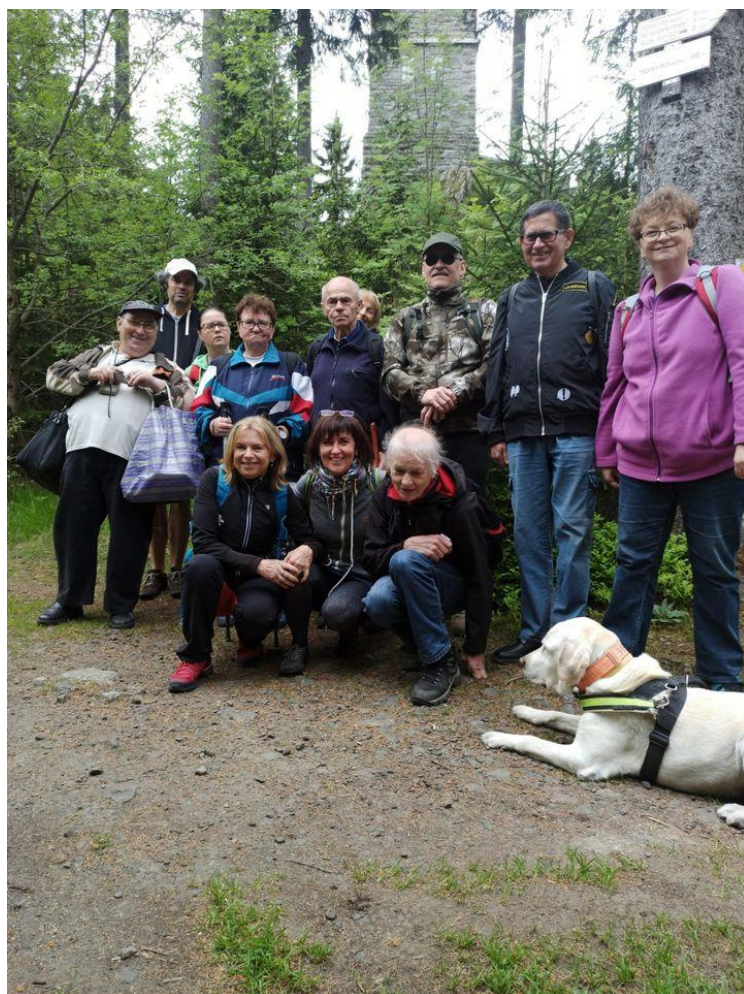
V rámci výstavy budou vystaveny i
další kreativní práce zrakově
postižených ostrovského střediska
TyfloCentrum Karlovy Vary o.p.s

PŘÍLOHY

Obrázek č.1 k článku Setkání majitelů vodících psů a jejich příznivců strana 10-11
Klient z varského střediska Michal Pobiš se svým vodícím psem Coudym

Obrázek č.2 k článku Rozhledna Pajndl, Tisovský Vrch, Krušné hory strana 11-12
Klienti z varského, chebského a ostrovského střediska na cestě na rozhlednu Pajndl

**Obrázek č.3 k článku V
Ostrově na procházce
časem strana 12
Klienti ostrovského
střediska v zámeckém
parku na virtuální
prohlídce**

**Obrázek č.4 k článku SPŠ Ostrov,
ZŠ Dvory strana 13-14**

**3D modely, jednobuněčné
organismy, vytvořené studenty
SPŠ Ostrov na 3D tiskárně**

**Obrázek č.5 k článku Divadlo jak jej
neznáme strana 18-19**

**Klienti chebského střediska na pódiu
Městského divadla v Chebu**

Obrázek č.6 k článku Odpoledne s rytířem ve zbroji strana 19-20

Klientka chebského střediska Libuše Frauenbergová oděná v rytířské zbroji

Obrázek č.7 k článku Výlet na křížovou cestu a Myší Hrádek v Nejdku strana 20-21

Klienti varského, chebského a ostrovského střediska na křížové cestě

**Obrázek č.8 k článku Haptická
beseda s myslivcem strana
21-22**

**Klienti chebského střediska
na besedě s myslivcem
panem Karlem Doubkem**

Obrázek č.9 k Tyfloreceptáři strana 22

**Klientka ostrovského střediska paní
Alena Braunová s upečenou bábovkou**